

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia: Historia das relacións laborais no mundo contemporáneo

Materia	Historia: Historia das relacións laborais no mundo contemporáneo			
Código	V08G210V01102			
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Rodríguez Lago, Jose Ramon			
Profesorado	Rodríguez Lago, Jose Ramon			
Correo-e	jrlago@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia pretende ofrecer ao alumnado da titulación unhas destrezas básicas para o coñecemento dos fundamentos e das dinámicas históricas que permiten entender o mundo das relacións laborais cos seus actores e os seus procedementos.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer o marco normativo regulador das relacións laborais
A2	Coñecer o marco normativo regulador da Seguridade Social e da protección social complementaria
A5	Coñecer as técnicas e procedementos de dirección e administración de recursos humanos
A6	Coñecer a socioloxía do traballo e as técnicas de investigación social
A7	Coñecer a psicoloxía do traballo e as técnicas de negociación
A9	Coñecer as políticas sociolaborais
A10	Coñecer a socioloxía xeral e comprender e valorar as teorías sociais
A12	Coñecer os principios ideolóxicos e dos actores que condicionan as relacións laborais no mundo actual
A17	Ser quen de realizar funcións de representación e negociación nos diferentes ámbitos das relacións laborais
A21	Capacidade de asesorar a organizacións sindicais e empresariais e ás súas afiliados
A39	Ser quen de comprender a relación entre os procesos sociais e a dinámica das relacións laborais
A41	Ser quen de contextualizar historicamente as relacións laborais contemporáneas
A42	Ser quen de contextualizar historicamente o papel dos actores sociais e institucionais que operan nas relacións laborais
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Aprender autonomamente
B3	Traballar individualmente e en equipo
B5	Capacidade de administrar a información
B6	Capacidade de organización e planificación
B7	Resolver problemas de forma efectiva
B8	Saber tomar decisións
B9	Comunicarse de forma efectiva nas relacións interpersoais
B10	Preocupación pola calidade
B11	Gardar un comportamento ético como cidadán e como profesional

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
1. Capacidade de análise e síntese	B1
Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas	A2 A5
2. Aprender autónomamente	B2
Capacidade de formular argumentacións simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos gráficos	A6 A9 A10
3. Traballar individualmente ou en equipo	B3
Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica.	B6 B10 B11
4. Resolver problemas de forma efectiva	B7
5. Capacidade de xestionar a información	B5
6. Comunicarse de forma efectiva nas relacións interpersonais	B9
7. Saber tomar decisións	B8
9. Preocupación pola calidade	B10
Coñecemento do marco normativo das relacións laborais en perspectiva histórica	A1 A2
Ser capaz de realizar funcións de representación e negociación nos diferentes ámbitos das relacións laborais	A7 A17
Capacidade de asesorar a organizacións sindicais e empresariais e os seus afiliados	A21
Coñecemento dos principios ideolóxicos e dos actores que condicionan as relacións laborais no mundo actual	A12
Capacidade de comprender a relación entre os procesos sociais e a dinámica das relacións laborais	A39
Habilidade para contextualizar historicamente as relacións laborais contemporáneas	A41
Habilidade para contextualizar historicamente o papel dos actores sociais e institucionais que operan nas relacións laborais	A42

Contidos

Tema	
O concepto do traballo e a súa evolución na historia.	O traballo no mundo anterior á contemporaneidade O traballo e o liberalismo O traballo e os socialismos O traballo na Era da globalización
Os traballadores e as súas organizacións.	Tiploxía dos traballadores. Os traballadores nas sociedades preindustriais Os traballadores nas sociedades industrializadas Os traballadores nas sociedades posindustrializadas As organizacións laborais.
Os empresarios e as súas organizacións	Evolución da cultura empresarial. As empresas nas sociedades preindustriais. As empresas nas sociedades industriais. As empresas nas sociedades posindustriais. As organizacións patronais.
Os Estados e a regulación do mundo do traballo	O regulación legal do traballo anterior aos Estados Modernos. O traballo nos Estados Modernos. O traballo nos Estados liberais. O traballo nos Estados reguladores. O traballo nos Estados totalitarios. O traballo nos Estados do benestar. O traballo e os Estados ante a globalización
O mundo do traballo e os organismos internacionais.	As internacionais obreiras. As internacionais empresariais. A Organización Internacional do Traballo (OIT) A Unión Europea e a regulación do traballo.

A evolución do traballo e da súa regulación no século XX. Unha perspectiva internacional comparada.

O traballo nos EE.UU.
O traballo no Reino Unido.
O traballo en Alemaña.
O traballo en Francia.
O traballo nos países nórdicos.
O traballo en Suíza.
O traballo en Xapón.
O traballo na U.R.S.S.
O traballo en China.
O traballo en Brasil.
O traballo na India.

O traballo "dos outros". Marxinalidade e economías non oficiais no século XX.

Inmigración e traballo no século XX.
O traballo infantil no século XX.
O traballo feminino no século XX.
A escravitude no século XX.

A evolución do traballo e da súa regulación no século XX en España.

O Instituto de Reformas Sociais.
As diversas loitas e reformas agrarias.
A emigración galega a América.
As relacións laborais no primeiro franquismo.
A emigración galega a Europa.
O tardofranquismo e a loita sindical.
A relacións laborais na transición democrática
As relacións laborais entre 1982 e 2011

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentacións/exposicións	12	10	22
Traballos tutelados	4.5	19.5	24
Prácticas en aulas de informática	6	0	6
Sesión maxistral	28	28	56
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	35	37
Informes/memorias de prácticas	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e o grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia con os resultados do seu traballo, exercicio, proxecto. Levarase a cabo nun grupo de 2 a 4 persoas.
Traballos tutelados	Elaboración por parte do alumnado dun tema ou proxecto de investigación sobre algún dos contidos da materia. Levarase a cabo nun grupo de 2 a 4 persoas.
Prácticas en aulas de informática	Busca na rede de fontes e documentos que permitan afondar no tema da presentación
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	Atención ás dúbidas do alumnado na preparación da proba de exame e nos contidos das clases maxistras; na elaboración do traballo en grupo e na elaboración dos exercicios propostos. Atención personalizada por e-mail.
Sesión maxistral	Atención ás dúbidas do alumnado na preparación da proba de exame e nos contidos das clases maxistras; na elaboración do traballo en grupo e na elaboración dos exercicios propostos. Atención personalizada por e-mail.
Prácticas en aulas de informática	Atención ás dúbidas do alumnado na preparación da proba de exame e nos contidos das clases maxistras; na elaboración do traballo en grupo e na elaboración dos exercicios propostos. Atención personalizada por e-mail.
Traballos tutelados	Atención ás dúbidas do alumnado na preparación da proba de exame e nos contidos das clases maxistras; na elaboración do traballo en grupo e na elaboración dos exercicios propostos. Atención personalizada por e-mail.
Probas	Descrición

Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Atención ás dúbidas do alumnado na preparación da proba de exame e nos contidos das clases maxistras; na elaboración do traballo en grupo e na elaboración dos exercicios propostos. Atención personalizada por e-mail.
Informes/memorias de prácticas	Atención ás dúbidas do alumnado na preparación da proba de exame e nos contidos das clases maxistras; na elaboración do traballo en grupo e na elaboración dos exercicios propostos. Atención personalizada por e-mail.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Presentacións/exposicións	Presentación ante o grupo do traballo realizado e participación nos debates posteriores.	20
Traballos tutelados	Valoración do traballo en grupo proposto que debe ser entregado na plataforma TEMA no prazo estipulado	15
Prácticas en aulas de informática	Asistencia e participación	5
Sesión maxistral	Asistencia e participación	5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Proba escrita sobre os contidos expostos nas clases presenciais	50
Informes/memorias de prácticas	Informe escrito de autoavaliación do traballo realizado	5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para os alumnos/as que participaron nas clases presenciais e realizaron as probas prácticas durante o curso:

- Na primeira convocatoria (xaneiro) realizarán unha proba mixta de preguntas de resposta longa e curta. Esta proba escrita suporá o 50 % da cualificación final, e versará únicamente sobre os contidos expostos durante as sesións maxistras.
- Na segunda convocatoria (xullo) os alumnos/as que o desexen, manterán a nota das probas prácticas, que suporá o 50 % da cualificación final. Ademais realizarán unha proba mixta de preguntas de resposta longa e curta. Esta proba escrita suporá o outro 50 % da nota final, e versará sobre todos os contidos recollidos no temario oficial, fosen traballados nas sesións maxistras ou nas clases prácticas.

Para os alumnos/as que non participaron nas clases presenciais e non realizaron probas prácticas durante o curso:

- Deberán rendir unha proba mixta de preguntas de resposta longa e curta coa que poderán acadar o 80 % da cualificación. Os contidos a examinar incluírán a totalidade do temario oficial, fose ou non obxecto de exposición nas clases presenciais, tanto teóricas como prácticas. Isto obrigará ao alumnado a extremar as súas competencias na aprendizaxe autónoma, na toma de decisións, no traballo individual ou en equipo e na capacidade de comunicación nas relacións interpersoais.

Bibliografía. Fontes de información

Valdaliso, Jesús M^a y López García Santiago, **Historia económica de la empresa**, 2007,
Arenas Posadas, Carlos, **Historia económica del Trabajo (Siglos XIX y XX)**, 2003,
Aizpuru, Mikel y Rivera, Antonio, **Manual de historia social del trabajo**, 1994,
Pons Pons, J; Arenas Posadas, C; Florencio Puntas, A., **Trabajo y relaciones laborales en la España contemporánea**, 2001,
Moreno Fernández, José Ramón; Gómez Urdáñez, Gracia; Galán García, Agustín, **Materiales para la Historia de las Relaciones Laborales**, 2003,
<http://www.historiasiglo20.org/enlaces/index.htm>,

Andres Gils, Olano Ocariz e Lete Murugarren (2001): *Perspectiva internacional del teletrabajo. Nuevas formas de trabajo en la sociedad de la información*, Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.

Babiano Mora, José (1995): *Emigrantes, cronómetros y huelgas. Un estudio sobre el trabajo y los trabajadores durante el franquismo (Madrid, 1951-1977)*, Madrid: Siglo XXI.

Coriat, Benjamin (1993): *El taller y el cronómetro. Ensayo sobre el taylorismo, el fordismo y la producción en masa*, Madrid: Siglo XXI.

Dore, Ronald (1989): *Fábrica británica, fábrica japonesa. los orígenes de la diversidad nacional de relaciones laborales*, Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.

Fernández Cornejo, José Andrés e Algarra Paredes, Ángel (2000): *El mercado de trabajo en la Unión Europea. Fundamentos teóricos y políticas de empleo*, Madrid: Pirámide.

Galán García, Agustín, Moreno Fernández, José Ramón e Gómez Urdáñez, Gracia (2003): *Materiales para la historia de las Relaciones laborales*, Madrid: Tecnos.

Gordon, Andrew (1993): *La evolución de las relaciones laborales en Japón. La industria pesada 1853-1955*. Madrid: Ministerio del Trabajo y Seguridad Social.

Montgomery, David (1985): *Control obrero en Estados Unidos: Estudios sobre la historia del trabajo, la tecnología y las luchas obreras*, Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.

Olabarri Cortazar, I. (1991): *Lucha de clases o conflicto de intereses. Ensayos de historia de las relaciones laborales*, Pamplona, Eunsa.

Sangheon Lee, Deirdre McCann, Jon C. Messenger (2008): *El Tiempo de trabajo en el mundo : tendencias en horas de trabajo, leyes y políticas en una perspectiva global comparativa*, Madrid: Ministerio de Trabajo e Inmigración.

Recomendacións